Fast golv, läggning i bruk

Läggning i bruk bör bara föreskrivas för ytor som är mindre än 20 m2 på formstabila underlag där mycket små rörelser väntas, t.ex. gammal betong där krympning och krypning avklingat. Golvbeläggning och bruk samverkar med underlaget och rörelser orsakade av krympning och krypning samt nedböjning kan orsaka sprickor i stenplattor och fogar. Betongbjälklag yngre än 6 månader är olämpliga som underlag för fast golv. I sådana fall läggs golvet flytande.

Ölandssten och annan kalksten är känslig för saltkristallisation och missfärgning varför betongen ska vara väl uttorkad med en fukthalt på max 90 % RF/Fuktkvot max 4–5 volymprocent vilket normalt tar ca 6 månader. Även pågjutningar, uppspacklingar, etc. måste hinna torka innan stenläggningen påbörjas. Torktid för avjämningsmassa beräknas till 1 vecka + 1 vecka per centimeter avjämningsmassa.

Om torktiden inte kan iakttas eller det finns risk för fortsatt fuktvandring måste en fuktspärr läggas in. Observera att fukten då kan ta andra vägar och orsaka skador på t.ex. väggar.

Konstruktionen kräver en minsta bruksmån på 30 mm, sedan tillkommer stenens tjocklek med 20 mm med tjocklekstolerans +/- 2 mm. Är utrymmet i höjdled mindre kan ytan spacklas med avjämningsmassa och läggningen utföras med fästmassa.

Dilatationsfogar utförs genomgående från stomme till golvbeläggning. Golvbeläggning och läggbruk ska friläggas från alla vertikala anslutningar som väggar och pelare med ca 10 mm bred fog. Fogen utförs som en rörelsefog om den inte täcks av golvsockel då den lämnas öppen. Golvytan behöver inga rörelsefogar då dessa inte fyller någon funktion då golvbeläggning och bruk samverkar med underlaget.

Underlaget ska vara rengjort och hållas fuktigt 2 dygn före läggning. Vid läggning ska underlaget vara yttorrt utan vattensamlingar.

All natursten varierar i kulör och textur. För att uppnå en förväntad spridning av förekommande variationer måste stenplattor plockas från olika delar av leveransen och blandas vid den löpande monteringen.

För att uppnå nödvändig vidhäftning mellan underlag och bruk påförs en cementslamma på underlaget i samband med att bruket ska läggas ut. På samma sätt på förs cementslamman antingen på plattornas undersida eller på det utlagda bruket före montering. Cementslamman är en blandning av cement och vatten med vällingkonsistens..

Cementbruket ska ha jordfuktig konsistens vilken kontrolleras genom att en boll formas i handen utan att bruket smetar. Bruket läggs ut på underlaget med en överhöjning om 5 cm över färdig golvhöjd inklusive stenplatta. I de fall höjden kräver större brukshöjd än 60 mm måste bruket läggas i två skikt. Det första skiktet komprimeras varefter skikt två läggs ut innan det undre skiktet härdat. Plattorna bultas ner med gummiklubba till rätt nivå varvid nödvändig komprimering uppnås samtidigt som föreskriven fogbredd tillpassas.

Stenplattorna måste löpande efter montering rengöras från rester av cementbruk innan det härdar. Härdat cementbruk som brunnit fast på plattans yta kan endast avlägsnas mekaniskt vilket skadar plattans ytbearbetning. Tvättsvamp och rent vatten används för rengöring och vattnet byts frekvent för att undvika att en cementhinna bildas på plattans yta.